

24. nedel'a C

Aj v nebi bude väčšia radosť nad jedným hriešnikom, čo robí pokánie, ako nad deväťdesiatimi deviatimi spravodlivými, čo pokánie nepotrebujú. (Lk 15,7)

Prvé čítanie

Kniha Exodus 32,7-11.13-14

Pán povedal Mojžišovi: "Chod', zostúp lebo tvoj ľud, ktorý si vyviedol z egyptskej krajiny, sa skazil. Veľmi rýchlo odbočili z cesty, ktorú som im určil. Urobili si z kovu teľa a klaňajú sa mu, prinášajú mu obetu a vykrikujú: 'Toto je tvoj boh, Izrael, ktorý ťa vyviedol z egyptskej krajiny.'"

Pán povedal ešte Mojžišovi: "Videl som tento ľud. Je to ľud nepoddajnej šije! Nechaj ma, nech vzplanie môj hnev proti nim a vyhubím ich. Z teba však urobím veľký narod."

Ale Mojžiš prosil Pána, svojho Boha, a hovoril: "Pane, prečo planie tvoj hnev proti tvojmu ľudu, ktorý si veľkou silou a mocnou rukou vyviedol z egyptskej krajiny?"

Spomeň si na Abraháma, Izáka a Izraela, svojich služobníkov, ktorým si na svoje vlastné meno prisahal a vyhlásil: 'Rozmnožím vaše potomstvo ako hviezdy na nebi a celú túto krajinu, o ktorej som hovoril, dám vášmu potomstvu a budete ju mať navždy.'"

A Pán sá zriekol svojho zámeru a nedopustil skazu, ktorú vyhlásil svojmu ľudu.

Druhé čítanie

1. list Timotejovi 1,12-17

Ďakujem tomu, ktorý mi dal silu, Kristu Ježišovi, nášmu Pánovi, že ma uznal za hodného dôvery a povolal ma do služby, hoci som sa mu predtým rúhal, prenasledoval som ho a vysmieval som sa mu. No dostalo sa mi milosrdenstva, pretože som vo svojej nevere nevedel, čo robím. A rozhojnila sa milosť nášho Pána s vierou a láskou, ktoré sú v Kristu Ježišovi.

Je spoľahlivé a hodné úplnej dôvery, čo hovorím: Ježiš Kristus prišiel na svet zachrániť hriešnikov; ja som prvý z nich. Ale práve preto sa mi dostalo milosrdenstva, aby Ježiš Kristus na mne na prvom ukázal všetku svoju zhovievavosť, ako príklad pre všetkých, čo v budúcnosti v neho uveria, aby dosiahli večný život.

Kráľovi vekov, nesmrteľnému, neviditeľnému jedinému Bohu česť a sláva na veky vekov. Amen.

K Ježišovi prichádzali mýtnici a hriešnici a počúvali ho. Farizeji a zákonníci šomrali: "Prijíma hriešnikov a jedáva s nimi."

Preto im povedal toto podobenstvo: "Ak niekto z vás má sto oviec a jedna z nich sa mu stratí, nezanechá tých deväťdesiatdeväť na púšti a nepôjde za stratenou, kým ju nenájde? A keď ju nájde, vezme si ju s radosťou na plecía. Len čo príde domov, zvolá priateľov a susedov a povie im: 'Radujte sa so mnou, lebo som našiel stratenú ovcu!' Hovorím vám: Aj v nebi bude väčšia radosť nad jedným hriešnikom, čo robí pokánie, ako nad deväťdesiatimi deviatimi spravodlivými, čo pokánie nepotrebujú."

Alebo ak žena má desať drachiem a jednu z nich stratí, nezapáli lampu, nevymetie dom a nehľadá starostlivo, kým ju nenájde? A keď ju nájde, zvolá priateľky a susedky a povie: 'Radujte sa so mnou lebo som našla stratenú drachmu!'

Hovorím vám, tak sa budú radovať Boží anjeli z jedného hriešnika, čo robí pokánie."

Na zamyslenie

Trilógia podobenstiev o stratenej ovečke, stratenej drachme a o otcovej láske k svojmu mánotratnému synovi tvorí centrálnu tému Lukášovho evanjelia. Vo všetkých troch príbehoch stojí v centre strata, nájdenie, radosť (Božia) zo znovunájdenia toho, čo sa podľa ľudského úsudku zdá byť stratené a žiadosť na spoluradosť z týchto udalostí.

Božie dejiny s človekom sú dejinami milujúceho a verného Boha, ktorý vedie svoj ľud, Boha plného milosti a milosrdenstva. Uctievanie si iných božstiev, bôžikov a ich rozličné stvárnenie bolo v Oriente bežné. Z tohto dôvodu a pre ochranu človeka je už v prvých dvoch z desiatich príkazov zakázané Izraelu uctievanie iných bôžikov, obzvlášť vytváranie obrazov a sôch. Len tak sa môže udržať vedomie, že človek si nedokáže, nie je schopný vytvoriť a vyformovať Boha podľa svojich vlastných predstáv. Keby sa Boh nechal formovať podľa ľudských predstáv, nebol by potom len akosi loptičkou človeka? Nie, Boh je a zostane vždy tým, ktorý môže len On sám zachrániť svoj ľud z nešťastia a núdze. Len Boh zostáva svojmu národu verný, len On neustále ponúka možnosť nového začiatku, aj keď človek tak častokrát znova a zas zblúdi.

Táto centrálna výpoveď biblického posolstva odкрýva v Ježišovi novú, živú a vôbec netušenú dimenziu. Ježiš sa stretáva a stoluje s ľuďmi, ktorí sa sami na základe ich životného spôsobu vzdialili, odcudzili svätému národu Izrael. Zatiaľ čo dlho ľudské tradované predstavy považovali za nevyhnutné obrátenie hriešnika k Bohu ako predpoklad Božieho odpustenia, ohlasuje a žije, ukazuje Ježiš svojím životom postoj, ktorý vyráža dych a čiastočne poburuje: obrátenie hriešnika nie je predpokladom toho, aby Boh mu odpustil jeho vinu. To znovunájdenie, o ktorom je reč v dnešnom evanjeliu, znamená to, že Boh sám od seba obnoví spoločenstvo, ktoré bolo zničené a porušené hriechom. Boh sám ide oproti človeku do odcudzenia a samoty, do ktorej sa sám dostal svojím postojom a životným rozhodnutím. Bez akéhokoľvek ľudského pričinenia odpustí Boh z vlastnej vôle vinu človeka. Ako to potom tento hriešnik prijme, je už ponechané na jeho slobodné rozhodnutie.

Podobenstvá dnešného evanjelia sú skúsenosťou cesty: niekto kráča na ceste hľadania bez očakávania výsledku a podstupuje pritom veľké, vlastne nerozumné, nezmyselné riziko. Oplatí sa dať tieto príbehy do stredobodu našej modlitby budúci týždeň a sledovať pritom naše vlastné životné skúsenosti. Poznám aj ja takéto skúsenosti v mojom živote? Poznám skúsenosť "byť strateným" a skúsenosť toho, že som potom zrazu a nečakane niekým objavený, a že niekto sa na mňa díva? Spomínam si na to, či sa niekto nesmierne radoval z toho, že ma (opäť) našiel? A naopak: som pripravený na riskantnej ceste hľadania vsadiť všetko na jednu kartu bez toho, že by som vedel, či to tomuto môjmu rozhodnutiu, môjmu hľadaniu prinesie úspech? Viem jednať bez toho, že by som kalkuloval, odhadoval moje straty a zisk? Podarilo sa mi už raz znovu objaviť a prijať niekoho bez výčitiek? Niekedy máme takéto skúsenosti, Bohu – buď – vďaka!

24. nedeľa C

Aj v nebi bude väčšia radosť nad jedným hriešnikom, čo robí pokánie, ako nad deväťdesiatimi deviatimi spravodlivými, čo pokánie nepotrebujú. (Lk 15,7)

Prvé čítanie

Kniha Exodus 32,7-11.13-14

Pán povedal Mojžišovi: "Choď, zostúp lebo tvoj ľud, ktorý si vyviedol z egyptskej krajiny, sa skazil. Veľmi rýchlo odbočili z cesty, ktorú som im určil. Urobili si z kovu teľa a klaňajú sa mu, prinášajú mu obetu a vykrikujú: 'Toto je tvoj boh, Izrael, ktorý ňa vyviedol z egyptskej krajiny.'"

Pán povedal ešte Mojžišovi: "Videl som tento ľud. Je to ľud nepoddajnej šije! Nechaj ma, nech vzplanie môj hnev proti nim a vyhubím ich. Z teba však urobím veľký narod."

Ale Mojžiš prosil Pána, svojho Boha, a hovoril: "Pane, prečo planie tvoj hnev proti tvojmu ľudu, ktorý si veľkou silou a mocnou rukou vyviedol z egyptskej krajiny?"

Spomeň si na Abraháma, Izáka a Izraela, svojich služobníkov, ktorým si na svoje vlastné meno prisahal a vyhlásil: 'Rozmnožím vaše potomstvo ako hviezdy na nebi a celú túto krajinu, o ktorej som hovoril, dám vášmu potomstvu a budete ju mať navždy.'

A Pán sá zriekol svojho zámeru a nedopustil skazu, ktorú vyhlásil svojmu ľudu.

Druhé čítanie

1. list Timotejovi 1,12-17

Ďakujem tomu, ktorý mi dal silu, Kristu Ježišovi, nášmu Pánovi, že ma uznal za hodného dôvery a povolal ma do služby, hoci som sa mu predtým rúhal, prenasledoval som ho a vysmieval som sa mu. No dostalo sa mi milosrdenstva, pretože som vo svojej nevere nevedel, čo robím. A rozhojnila sa milosť nášho Pána s vierou a láskou, ktoré sú v Kristu Ježišovi.

Je spoľahlivý a hodný úplnej dôvery, čo hovorím: Ježiš Kristus prišiel na svet zachrániť hriešnikov; ja som prvý z nich. Ale práve preto sa mi dostalo milosrdenstva, aby Ježiš Kristus na mne na prvom ukázal všetku svoju zhovievavosť, ako príklad pre všetkých, čo v budúcnosti v neho uveria, aby dosiahli večný život.

Kráľovi vekov, nesmrteľnému, neviditeľnému jedinému Bohu česť a sláva na veky vekov. Amen.

Evanjelium

Lukáš 15,1-32

K Ježišovi prichádzali mýtnici a hriešnici a počúvali ho. Farizeji a zákonníci šomrali: "Prijíma hriešnikov a jedáva s nimi."

Preto im povedal toto podobnenstvo: "Ak niekto z vás má sto oviec a jedna z nich sa mu stratí, nezanechá tých deväťdesiatdeväť na púšti a nepôjde za stratenou, kým ju nenájde? A keď ju nájde, vezme si ju s radosťou na plecía. Len čo príde domov, zvolá priateľov a susedov a povie im: 'Radujte sa so mnou, lebo som našiel stratenú ovcu!'

Hovorím vám: Aj v nebi bude väčšia radosť nad jedným hriešnikom, čo robí pokánie, ako nad deväťdesiatimi deviatimi spravodlivými, čo pokánie nepotrebujú.

Alebo ak žena má desať drachiem a jednu z nich stratí, nezapáli lampu, nevymetie dom a nehľadá starostlivo, kým ju nenájde? A keď ju nájde, zvolá priateľky a susedky a povie: 'Radujte sa so mnou lebo som našla stratenú drachmu!'

Hovorím vám, tak sa budú radowať Boží anjeli z jedného hriešnika, čo robí pokánie."

Potom povedal aj toto: "Istý človek mal dvoch synov. Mladší z nich povedal otcovi: 'Otče, daj mi časť majetku, ktorá mi patrí!' I rozdelil im majetok. O niekoľko dní si mladší syn všetko zobral, odišiel do ďalekej krajiny a tam hýrivým životom premárnil svoj majetok.

A keď všetko premrhal, nastal v tej krajine veľký hlad a on začal núdzu trieť. Pobral sa teda a votrel sa k istému obyvateľovi tej krajiny. On ho poslal na svoje hospodárstvo svine pásť. A túžil sa nasýtiť aspoň strukmi, čo žrali svine, ale nikto mu ich nedával.

Vstúpil teda do seba a povedal si: 'Koľko nádenníkov môjho otca má chleba nazvyš, a ja tu hyniem od hladu. Vstanem, pôjdem k otcovi a poviem mu: Otče, zhrešil som proti nebu i proti tebe. Už nie som hoden volať sa tvojím synom. Prijmni ma za jedného zo svojich nádenníkov.' Vstal a šiel k svojmu otcovi.

Ešte bol ďaleko, keď ho zazrel jeho otec. Prišlo mu ho ľúto, bežal mu v ústrety, hodil sa mu okolo krku a vybozkával ho. Vtedy mu syn povedal: 'Otče, zhrešil som proti nebu i proti tebe. Už nie som hoden volať sa tvojím synom.'

No otec povedal svojim sluhom: 'Rýchlo prineste najkrajšie šaty a oblečte ho; dajte mu prsteň na ruku a obujte ho. Privedte vykrmené teľa a zarežte ho. Budeme jesť a veseliť sa. Lebo tento môj syn bol mŕtvvy, a ožil, bol stratený, a našiel sa.' A začali hodovať.

Starší syn bol práve na poli. Keď sa vracal a bol blízko domu, začul hru a tanec. Zavolať si jedného zo sluhov a pýtal sa, čo sa deje. A on mu povedal: 'Prišiel tvoj brat a tvoj otec zarezal vykrmené teľa, lebo sa mu vrátil zdravý.' On sa však nahneval a nechcel vojsť. Vyšiel teda otec a začal ho prosiť. Ale on odpovedal otcovi: 'Už toľko rokov ti slúžim, nikdy som neprestúpil tvoj príkaz, a mne si nikdy nedal ani kozliatko, aby som sa zabavil so svojimi priateľmi. No keď prišiel tento tvoj syn, čo prehýril tvoj majetok s neviestkami, pre neho si zarezal vykrmené teľa.' On mu na to povedal: 'Syn môj, ty si stále so mnou a všetko, čo mám, je tvoje. Ale treba hodovať a radovať sa, lebo tvoj brat bol mŕtvvy, a ožil, bol stratený, a našiel sa.'"

Na zamyslenie

Trilógia podobenstiev o stratenej ovečke, stratenej drachme a o otcovej láske k svojmu márnotravnému synovi tvorí centrálnu tému Lukášovho evanjelia. Vo všetkých troch príbehoch stojí v centre strata, nájdenie, radosť (Božia) zo znovunájdenia toho, čo sa podľa ľudského úsudku zdá byť stratené a žiadosť na spoluradosť z týchto udalostí.

Božie dejiny s človekom sú dejinami milujúceho a verného Boha, ktorý vedie svoj ľud, Boha plného milosti a milosrdenstva. Uctievanie si iných božstiev, bôžikov a ich rozličné stvárnenie bolo v Oriente bežné. Z tohto dôvodu a pre ochranu človeka je už v prvých dvoch z desiatich príkazov zakázané Izraelu uctievanie iných bôžikov, obzvlášť vytváranie obrazov a sôch. Len tak sa môže udržať vedomie, že človek si nedokáže, nie je schopný vytvoriť a vyformovať Boha podľa svojich vlastných predstáv. Keby sa Boh nechal formovať podľa ľudských predstáv, nebol by potom len akousi loptičkou človeka? Nie, Boh je a zostane vždy tým, ktorý môže len On sám zachrániť svoj ľud z nešťastia a núdze. Len Boh zostáva svojmu národu verný, len On neustále ponúka možnosť nového začiatku, aj keď človek tak častokrát znova a zas zblúdi.

Táto centrálna výpoveď biblického posolstva odкрýva v Ježišovi novú, živú a vôbec netušenú dimenziu. Ježiš sa stretáva a stoluje s ľuďmi, ktorí sa sami na základe ich životného spôsobu vzdialili, odcudzili svätému národu Izrael. Zatiaľ čo dlho ľudské tradované predstavy považovali za nevyhnutné obrátenie hriešnika k Bohu ako predpoklad Božieho odpustenia, ohlasuje a žije, ukazuje Ježiš svojim životom postoj, ktorý vyráča dych a čiastočne poburuje: obrátenie hriešnika nie je predpokladom toho, aby Boh mu odpustil jeho vinu. To znovunájdenie, o ktorom je reč v dnešnom evanjeliu, znamená to, že Boh sám od seba obnoví spoločenstvo, ktoré bolo zničené a porušené hriechom. Boh sám ide oproti človeku do odcudzenia a samoty, do ktorej sa sám dostal svojím postojom a životným rozhodnutím. Bez akéhokoľvek ľudského pričinenia odpustí Boh z vlastnej vôle vinu človeka. Ako to potom tento hriešnik prijme, je už ponechané na jeho slobodné rozhodnutie.

Podobenstvá dnešného evanjelia sú skúsenosťou cesty: niekto kráča na ceste hľadania bez očakávania výsledku a podstupuje pritom veľké, vlastne nerozumné, nezmyselné riziko. Oplatí sa dať tieto príbehy do stredobodu našej modlitby budúci týždeň a sledovať pritom naše vlastné životné skúsenosti.

Poznám aj ja takéto skúsenosti v mojom živote? Poznám skúsenosť "býť strateným" a skúsenosť toho, že som potom zrazu a nečakane niekým objavený, a že niekto sa na mňa díva? Spomínam si na to, či sa niekto nesmierne radoval z toho, že ma (opäť) našiel? A naopak: som pripravený na riskantnej ceste hľadania vsadiť všetko na jednu kartu bez toho, že by som vedel, či to tomuto môjmu rozhodnutiu, môjmu hľadaniu prinesie úspech? Viem jednať bez toho, že by som kalkuloval, odhadoval moje straty a zisk? Podarilo sa mi už raz znovu objaviť a prijať niekoho bez výčitiek? Niekedy máme takéto skúsenosti, Bohu – buď – vďaka!